

פ ר ט י כ ל סס. י/2

מליבת הועדה לעניני פנים שהתקיימה ביום ג'
כ"א בטבת תש"י - 10.1.50
בשעה 19.00

נרכחים:

חברי הועדה

- ז. וורהפטיג - היו"ר
- א. פראי
- א. שפטל
- י. גורי
- ס. סנה
- ש. מרלין
- א. גולדרט
- י. ספיר
- ד. הכהן
- א. הכהן

מוזמנים:

- א. רוזנבלום - מנהל משרד הפנים
- ד"ר צילן - המזכיר הכללי של משרד הפנים
- נ. בורנשטיין - היועץ המשפטי
- מר זילביגר - היועץ המשפטי

נעדרים:

חברי הועדה:

- ב. סינץ
- סיף אלדין-זעבי

סדר-היום:

חוק לתיקון פקודת העיריות תש"י - 1949.

היו"ר ז. וורהפטיג:

אני מקווה כי הישיבה הזו תהיה קצרה מאד,
כי לפנינו רק הצבעות על כמה הצעות ראשית

מונחות לפנינו שתי הצעות:

(א) הודעת שר הפנים: הבחירות בסועצות המקומיות

תתקיימנה באותו היום בו תתקיימנה הבחירות לעיריות ולפי אותו החוק, ושר
הפנים יוציא צו בקשר לכך, והצו יבטיח את קיום הבחירות.

(ב) הצעת מר פראי: להכניס לחוק העיריות

סעיף מיוחד אם אותו התוכן-בקשר לבחירות הסועצות המקומיות.

ה צ ב ע ה

- בעד הצעת שר הפנים - רוב
- נגד - סיעוט.

נתקבלה הצעת שר הפנים בקשר לפרטום צו מיוחד.

הסתיוגויות: א. פראי;

ש. מרלין.

מל.

י. גורי:

אני חושב שיש כאן אי-הבנה בענין המועצות
המקומיות. מר רוזנבלום אמר בישיבה הקודמת
שהצו על המועצות המקומיות יוציא מן הכלל את המועצות האזוריות, ולדעתי גם
זה טעון הצבעה.

ז. וורהפטיג:

הענין הוא פשוט. אנן דנים עכשיו על המועצות
המקומיות ← על כל המועצות, ולא על כל מועצה
לחוד. זהו ענין של משרד הפנים. אלא אתה אמרת שאתה מוכן להסכים לצו של
שר הפנים, אם שר הפנים יודיע שגם המועצות הקטנות נכללות באותו הצו.

מר י. גורי:

ברצוני לשאול מתי הצבענו על הסייג של מר
רוזנבלום ?

ז. וורהפטיג:

אנו הצבענו עכשיו על ההודעה המיוחדת של שר
הפנים.

י. גורי:

אנו דאגנו כל הזמן לכך שהחוק הזה שאנו
מתקינים אותו יחול גם על המועצות המקומיות
ע"י כך ששר הפנים יפרסם מעל במת הכנסת צו, כשם שפרסם צו בקשר לגיל
וצנו הישיבה, ולפי צו זה החוק יחול גם על המועצות המקומיות. לאחרונה
אומרים לנו שהצו הזה לא יחול על המועצות האזוריות, שהן 8 או 9 במספר.
אם אני מוכן לקבל את הודעת שר הפנים, הרי אני מוכרח לקבל זאת עם סייג
שיבטיח שהחוק יחול גם על המועצות האזוריות, או שגם אני מוכן לקבל זאת בתנאי
שהיינה שם בחירות אאאאאא יחסיות. יש להבין כי אנו עומדים אתה בפני
תהליך של הכפלת מספר המועצות האזוריות ואפילו הגדלתן פי 3 או פי 4, ולא
ייתכן שיגל מספר המקומות האלה, מבלי שיחול עליהם חוק הבחירות הזה.

היו"ר ז. וורהפטיג:

הודעת שר הפנים אומרת: שר הפנים יוציא צו
שהחוק הזה יחול על כל המועצות המקומיות פרט
למועצות האזוריות ופרט לאותן המועצות המקומיות שיש בהן פחות מ-600 בוחרים.

בשבוע הבא.

מה שנוגע לענין המועצות הקטנות, לדעתי אפשר
לנהל דיון לחוד בישיבה מיוחדת של ועדת הפנים, אאאא ואפילו בישיבה הקרובה
ישנה אפשרות שניה: להצטרף להצעת מפ"ם ולהכניס

הצעת ספ"ם היא:

ס. סנה:

"פרט למועצות אזוריות".

ישנה לפנינו הודעה מסוימת של שר הפנים, שהוא מתחייב לפרסם צו בקשר לקיום הבחירות במועצות המקומיות, פרט למספר 9 מועצות מקומיות קטנות. מר גורי לעומת זאת, רוצה להבטיח שהחוק יחול גם על המועצות המקומיות הקטנות. לדעתי במקרים אאלה הועדה יכולה להחליט.

י. גורי: לנו אמרו כל הזמן שאנו עומדים בפני חוק פקודת העיריות, ולא חוקה של המועצות המקומיות. החוק הזה יובא עתה לכנסת לקריאה שניה ושלישית ויכולה להתעורר, ובצדק, מה ענין המועצות המקומיות לחוק העיריות.

ס. סנה: הועדה יכולה לקבוע את הפירוש של חוק העיריות.

מר רוזנבלום:
מנהל משרד הפנים
נדמה לי שד"ר סנה לא היה באותה ישיבה בה הוסבר ההבדל שבין העיריות לבין המועצות המקומיות. זוהי מסגרת מיוחדת בפני עצמה. אם נכניס את המועצות המקומיות למסגרת של חוק העיריות, אא הרי היועץ המשפטי של הממשלה יכל לטעון שועדת הפנים חרגה מן המסגרת.

גם הממשלה וגם ועדת הפנים מעוניינים שהבחירות במועצות המקומיות ובעיריות, יתקיימו כולם באותו היום ולדעתי הצו שיפרסם שר הפנים, הוא בסדר מבחינה חוקית ויבטיח את הדבר.

מה שנוגע למועצות הקטנות שאותן אנו רוצים להוציא מן הכלל, ברצוני לציין כי אלה הם מקומות קטנים ביותר - 200 עד 300 נפש. יש לנו נסיון במקומות האלה, ואנו ערכנו שם בחירות דמוקרטיות בהחלט. אנו עושים נסיונות במקומות הקטנים האלה, ויתכן אולי שאח"כ נחליט אחרת. אנו עושים שם נסיון תחוקתי מסויים - יתכן שהוא טוב ויתכן שהוא רע, לזאת נגיע רק מתוך נסיון. אני רק יכל להבטיח שמשרד הפנים לא ישתמט מן הדיון, שועדת הפנים תרצה לקיים באופן מיוחד, בשאלת המועצות הקטנות. אני מציע, איפוא, לקבל את ההצעה של שר הפנים, ומה שנוגע למועצות הקטנות אנו נקיים דיון מיוחד.

י. גורי: אני מבקש לרשום בפרוטוקול, הועדה רושמת לפנייה את הודעת מנהל משרד הפנים, שמשרד הפנים מוכן לדיון שיתקיים בוועדת הפנים, בעניין זה.

ז. וורהפטיג: מתעוררת אם כן השאלה, אם ההסתייגויות של מר פראי ומר מרלין הן במקומן.

בעניין היום טובע היו בפנינו 4 הצעות. קודם כל היתה הצעה פורמלית שלי, למחוק בכלל את סעיף 4 (ב). אני מעמיד להצבעה את ההצעה הזאת.

ה צ ב ע ה

בעד מחיקת הסעיף - 4
נגד - 5

ההצעה לא נתקבלה.

הסתייגויות: ז. וורהפטיג;
י. ספיר.

מר גורי מוכן להגן על דעת הרוב, במליאת הכנסת.

נשארו איפוא 3 הצעות:

- (1) הצעת הממשלה האורגניזצית (סעיף 4ב').
 - (2) הצעת א. חושי להזיז את היום הקובע רק בשביל העולים.
 - (3) הצעת פראי: להזיז את היום הקובע עד 1 בינואר 1950.
- (בהסכמת מר פראי ההצעה הזאת תקרא הצעת פראי-גורי.)

ז. וורהפטיג: אני נגד הזזת היום הקובע, אבל במקרה שתתקבל הצעת

פראי-גורי, אני מציע תיקון:

להזיז את היום הקובע עד 1 באפריל 1950.

הנימוק להצעתו הוא: אם יחליטו להזיז את היום הקובע בגלל העולים, הרי כדאי כבר להזיז לעוד 3 חדשים ולהכליל כבר את העולים שיתווספו בינתיים, כי עד שפנקס הבוחרים יוכן, אפשר יהיה להכניס לרשימת הבוחרים עוד מאות עולים.

מר רוזנבלום: אני מודיע, שאנו מתנגדים התנגדות מוחלטת להצעה זו,

כי זוהי דחיה נוספת של הבחירות לחדשים מספר.

ד. הכהן: אני מתנגד להצעה זו, כי לא נוכל להתחיל עכשיו

בהכנת פנקס הבוחרים, ויצא שוב שהבחירות תתקיימנה

ה צ ב ע ו ת

(1) בעד הצעת הממשלה (סעיף 14 ב) - 4 (להשאיר את היום הקובע נגד - 5 כפי שנקבע).

הצעת הממשלה לא נתקבלה.

הסתייגויות: ז. וורהפטיג
ש. מרלין.

(2) בעד הצעת א. חושי - אין תומכים

(הערה: מר א. חושי לא היה נוכח בישיבה).

(3) בעד התיקון האונטואלי של מר ז. וורהפטיג (להזיז עד 1.4.50)

בעד - 2
נגד - רוב

התיקון לא נתקבל.

הסתייגות אונטואלית למר ז. וורהפטיג

(4) בעד הצעת פראי-גורי: להזיז עד 1.1.50

בעד - 5
נגד - 5

ההצעה לא קבלה רוב.

מ. סנה: אני חושב שהיו"ר בשגגה לא הצביע כהלכה. קודם כל צריך היה להצביע אם להזיז בכלל, ואח"כ להצביע על התאריכים.

היו"ר ז. וורהפטיג: לא יכלתי לחלק את ההצבעה - לא הייתה הצעה כזאת.

א. גולדרט: אני מציע שיו"ר הועדה יעמיד בכנסת את שתי ההצעות:

(1) הצעת הממשלה (2) ההצעה להזיז עד 1.1.50

ולהצעה השניה תהיה הסתייגות אונטואלית של מר וורהפטיג.

ז. וורהפטיג: אני חושב שנוכל לקבל את ההצעה של מר גולדרט.

את הצעת פראי-גורי יש להכניס כסעיף 5 בחוק,
ויש לנסח את ההצעה בצורה זו:

מר זילביגר:

שם הסעיף יהיה:

היום הקובע בשנת תש"י (ויכנס בתור סעיף 5

בחוק). נוסח הסעיף יהיה:

לצרכי הבחירות למועצת עירייה שייקוימו בשנת תש"י
יחשב יום י"ב בטבת תש"י (1.1.1950) כיום הקובע,
כמשמעותו בסעיף 2 לפקודה (כפי שתוקנה בחוק זה),
כאילו נקבע ע"י שר הפנים, לפי סעיף 10 בפקודה
(כפי שתוקנה בחוק זה).

הישיבה הבאה ביום ג' 17.1.50

בשעה 8.30